

A szegedi bajtársak elhatározták, hogy nem látogatják az előadásokat, — a tanárok nem tartják meg óráikat

Megkezdődött a „néma tüntetés” a numerus clausus „módosító” javaslat ellen — A bajtársi szövetségek „bizalmi férfiakat” állítanak a kapukba, hogy figyelmeztessék a hallgatókat Küldötség a rektornál

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország vasárnapi számában beszámolt arról, hogy a numerus clausus „módosító” törvényjavaslat parlamenti tárgyalásával kapcsolatban a MEFHOSz és a Turul bajtársi egyesületek elhatározták, hogy az egyetemeken „néma tüntetéseket” rendeznek. A hallgatók az előadásokon nem jelennek meg és távol maradnak mindaddig, míg a törvényjavaslat parlamenti tárgyalását be nem fejezik.

A szegedi egyetemen szombaton már néptelenek voltak az előadótermek. A központi bajtársi egyesületek rendelkezései azonban csak szombaton délután érkeztek meg Szegedre. Dr. Paraszky Gyula, a MEFHOSz szegedi elnöke a központ utasításaihoz híven azonnal érintkezésbe lépett dr. Issekutz Béla rektorral és bejelentette, hogy a központ a numerus clausus módosító törvényjavaslat tárgyalásának idejére „néma tüntetést” rendelt el és ennek értelmében

az egyetemi hallgatók nem járhatnak be az egyetemre.

Bejelentette még dr. Paraszky, hogy hétfőn délnél küldötség jelenik meg a rektornál és hivatalos formában is bejelentik az ifjuság állásfoglalását.

Hétfőn délnél egy órakor a Werbőczy Egyesület hivatalos helyiségében jöttek össze

a bajtársi egyesületek vezérei, hogy a teendőket megbeszéljék.

A vezérek rövid tanácskozás után döntöttek és a tanácskozás eredményéről a következő

hivatalos kommuniké

adják ki:

»Az az ifjusági értekezlet, amelyen a »Turul Szövetség» szegedi kerületében és a »MEFHOSz» szegedi csoportjában tömörült valamennyi ifjusági egyesület vezetősége résztvett, február 13-án, hétfőn délnél a következő határozatot hozta:

Az egyetem valamennyi ifjusági egyesületének tagjai február 14-étől,

kedd reggeltől kezdődőleg az előadások látogatásától közelebbi intézkedésig tartózkodnak, kifejezésül tiltakozásuknak, amellyel a numerus clausus törvény módosításával szemben viselkednek.

A tanulmányi és szigorlati rend fenntartásának érdekét az ifjuság szíven viseli, azért az értekezlet kimondja, hogy

az összes egyesületi tagok más-más tüntetéstől, atrocitástól, verekedéstől, igazoltatástól stb. a leghigorban tartózkodni kötelesek.

Az egyesületi vezetők felelősséggel tartoznak ezért és adott esetben megelőző (preventív) rendet teremteni vagy megtiltást magatartást tanúsítani tartoznak.

Közelebbi intézkedéseket újabb ifjusági vezetői értekezlet fog hozni, amelynek egybehívása a Turul Szövetség szegedi kerületi vezérének és a MEFHOSz szegedi csoportja elnökének együttes hatáskörébe tartozik.

Az értekezlet után a bajtársak vezérei felkeresték Issekutz Béla rektort és bejelentették, hogy a határozat értelmében az előadásokat egyelőre nem látogatják. Igéretet tettek azonban a vezérek arra, hogy a »néma tüntetés» ideje alatt

minden rendezavarásról tartózkodnak.

A rektor a vezérek bejelentését tudomásul vette

és egyben kijelentette, hogy az ifjuság »néma tüntetéséről» értesíti a kari dékánokat és

a tüntetés ideje alatt a tanárok nem tartanak előadásokat.

A rektor azonban a legkomolyabb formában figyelmeztette az ifjuság vezéreit arra, hogy

Érdekes viták, érdekes javaslatok a földmunkások első szegedi kongresszusán

A kongresszus szociális intézkedéseket sürgetett és követele, hogy a földmunkások sorsának intézését a földművelésügyi minisztériumból tegyék át a népjóléti

(A Délmagyarország munkatársától) A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége vasárnap tartotta megalakulása óta első országos kongresszusát a Munkásokon nagyteremben Takács Ferenc országos lítkár elnökletével. A kongresszuson megjelent a szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának több tagja, a földművelésügyi minisztert Gabrovsky Miklós miniszteri tanácsos képviselte.

A kongresszust, amely

erős rendőri asszisztencia

mellett a lehető legsimábban folyt le, reggel félkilenc órakor nyitották meg. Takács Ferenc megnyitó beszédében elmondotta, hogy a szövetség hat és fél évvel ezelőtt alakult meg, de országos kongresszust még nem tarthatott, pedig nagyon sok lett volna a megbeszélési, az elpanaszolni való, hiszen nincs társadalmi osztály, amely keserűbb, nyomorúságosabb helyzetben lenne, mint a földmunkások hatalmas, de jognélküli társadalma.

Kabók Lajos országgyűlési képviselő a vasmunkások nevében, Gabrovsky Miklós miniszteri tanácsos pedig a földművelésügyi miniszter nevében üdvözölte a kongresszust. Elmondotta, hogy a földművelésügyi miniszter azért küldötte ki, hogy közvetlenül meghallgassa a földmunkások panaszait, amelyek alapján a minisztérium kidolgozhatja majd a szükséges törvényjavaslatokat.

Peyer Károly országgyűlési képviselő a Szakszervezeti Tanács üdvözlését tolmácsolta. Elmondotta, hogy

a földmunkások helyzete még az ipari munkásság helyzeténél is súlyosabb.

Ennek pedig az a magyarázata, hogy az ipari munkásság korábban megszervezhette és szerveztségének központi azokat az eredményeket, amelyeket gazdasági és szociális téren eddig elért. A földmunkások eredményt szintén csak akkor érhetnek el, ha kiverékszik maguknak a szabad szervezkedés jogát. Kijelentette, hogy a Szakszervezeti Tanács minden erejével küzdeni fog a földmunkások érdekeiért.

Farkas István a szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának üdvözlését hozta el a kongresszusra. Szintén a szervezkedés szükségességét és sürgetését hangoztatta. Elmondotta, hogy a magyar földmunkásság helyzete évszázadok óta nem javult. A feudális Magyarországon a földmunkásnak még annyi jogi sincs, mint az ipari munkásnak.

Ezután Kéthly Anna országgyűlési képviselőt kívánta a kongresszus hallani. A képviselő, a földmunkások asszonyainak keserves, állati sorsáról beszélt és

szociális, egészségügyi törvényeket, intézkedéseket

sürgött az igazi fajvédelem érdekében, mert a jelenlegi viszonyok mellett a magyar földmunkás asszonyai nem nevelhetik fel a jövő egészséges generációját.

Szedes Ferenc volt nemzetgyűlési képviselő, a földmunkás szövetség titkára tartotta meg ezután hatalmas előadását

a magyar földmunkások szociális helyzetéről.

ismertette azt az egyezménytervezetet, amelyet a

a tüntetés ideje alatt mindent kövessenek el, hogy az egyetem békéje biztosítva legyen.

Hétfőn délután a bajtársi egyesületek vezérei összehívták az ifjuságot és előttük is publikálták a néma tüntetést. Egyben elhatározták a vezérek, hogy a keddi naptól kezdődőleg

bizalmi férfiakat küldenek ki a különböző fakultások helyiségeibe,

hogy az ott megjelenő hallgatókat figyelmeztessék az ifjuság határozatára.

A hétfői nap különben minden rendezavarás nélkül, a nyugalom jegyében mulott el. A bölcsészeti és jogi fakultáson előadásokat nem tartottak, csupán az orvoskaron tartotta meg néhány tanár az óráját a feltűnően gyér látogatottságu tanteremben.

nemzetközi munkaügyi hivatal juttatott el az egyes államok kormányaihoz a mezőgazdasági munkások kötelező betegségi, baleset- és rokkantsági biztosításáról. Elmondotta, hogy ezt az egyezményt nemcsak a gazdaérdekeltség, hanem a hivatalos hatalom is az országra rákényszerített rendszabálynak tekintti, még pedig olyan rendszabálynak, amelyet a mezőgazdasági termelés nem bír el. A munkásság, bár ezt az egyezményt nem tartja kielégítőnek, mégis érdeke, hogy elfogadtatásáért sikra szálljon, mert helyzetén mégis csak javítana valamit.

— Ma már nem azt az időt éljük — mondotta Szedes Ferenc —, amikor azt hitték, hogy Isten az egyik embert urnak, a másikat szolgának teremtette. Ma mindenki elismeri, hogy a munka az, amely erőt jelent és amely fenntartja a társadalmat. A munkásoknak éppen úgy joguk van az élet örömeihez és szépségeihez, mint másoknak és nem lehet elvitatni a munkásságnak azt a jogát, hogy ezeket a szépségeket és örömeiket akarja elérni.

Szedes Ferenc ezután ismertette a magyar földmunkásság szociális helyzetét egészségügyi szempontból. Statisztikai adatokkal mutatta ki, hogy

Magyarország népesedési szempontból az európai államok között vezető helyen áll, de a gyermekhalandóság tekintetében a legutolsó helyen,

mert a túrheterellen egészségügyi viszonyok teljes mértékben lerontják a magyar nép termékenységének hatását. Az államhatalomnak, ha előrelátó, értékelnie kellene az emberi üzemerőt, az egészséget is, mert a tőkét is ez hozza létre.

— Huszonegy évvel ezelőtt házhatározat kötelezte a kormányt a földmunkások kötelező biztosítására vonatkozó törvényjavaslat betervezésére. Huszonegy év óta nem történt ezen a téren semmi, mert az illetékesek mindig kibújtak e kötelezettség alól. Foglalkozott ezután a forradalom utáni törvényhozás szociálpolitikai alkotásaival és megállapítja, hogy ezek jelentéktelenné zsugorodnak össze a szükségletek mellett.

Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a kongresszus kérje az egyezménytervezet törvénybeiktatását és kérje fel a szociáldemokrata párt parlamenti frakcióját ennek a kísértésére.

Szedes Ferenc általános helyesléssel fogadott előadását, amely teljes két óráig tartott, vita követte.

A községek földmunkás szervezeteinek ki-küldöttjei

egymásután szólaltak fel és tárták fel panaszait. Egyik-másik fiatal földmunkás felszólalása alaposságával, tárgyilagosságával és céltudatosságával általános meglepetést keltett.

Legfontosabb volt ezek között Kállai Sándor felszólalása, aki azt fejtette, hogy a magyar földmunkásság mindaddig nem is remélheti helyzetének javítását, amíg sorsának intézése a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik, mert a földművelésügyi miniszter kezét a gazdaérdekeltségek hatalmas befolyása úgy is megbénítja. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri, hogy a kongresszus indítson akciót ennek a helyzetnek megváltoztatása érdekében, hogy

a földmunkások sorsának intézését a parlament utálja át a népjóléti miniszter hatáskörébe.